

23 Νοεμβρίου 2010
Αριθμ. Πρωτ.: 131031/49881/2010
Πληροφορίες: κ. *** (τηλ.:2107289726)

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΟΑΕΔ - ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
Εθνικής Αντίστασης 8
17456 Άλιμος

Θέμα: Αναστολή εκτέλεσης προγράμματος επιχορήγησης Νέων Επαγγελματιών και Επιτηδευματιών (ΝΕΕ) με πολιτιστικές ιδιαιτερότητες (Ρομ)

Αξιότιμοι κύριοι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρ. 103 § 9 του Συντάγματος και το ν.3094/2003 εξετάζει τις αναφορές της Πανελλήνια Συνομοσπονδίας Ελλήνων Ρομ (ΠΑ.ΣΥΝ.Ε.Ρ) και του Πολιτιστικού Μορφωτικού Συλλόγου Γυναικών Δροσερού Ξάνθης «Ελπίδα», με αριθμούς φακέλου υποθέσεως 131031 και 133438 αντίστοιχα, σχετικά με το πρόγραμμα επιχορήγησης ΝΕΕ (της ΚΥΑ 56067/29.10.2008) που υλοποιείται από την υπηρεσία σας.

Ειδικότερα, μας αναφέρθηκε ότι η αναστολή εκτέλεσης του συγκεκριμένου προγράμματος, από τον Απρίλιο του 2010, και η παρατεταμένη εκκρεμότητα κατάληξης του ΟΑΕΔ σε απόφαση για την δυνατότητα ή τον τρόπο συνέχισης του, έχει προκαλέσει σοβαρό βιοτικό πρόβλημα στους ενταγμένους σε αυτό πολίτες Ρομά (πληθυντικός του Ρομ), διότι συμμετέχοντας σε αυτό με καλή πίστη, προέβρισαν σε κεφαλαιακές επενδύσεις (εξοπλισμό καταστημάτων, ενοίκια, αγορά εμπορευμάτων και αυτοκινήτων) και έχουν επωμιστεί δυσβάσταχτα βάρη εισφορών στον ΟΑΕΔ. Παράλληλα μας αναφέρεται ότι η μετάβασή των περισσότερων συμμετεχόντων του προγράμματος από την άτυπη στην τυπική οικονομική δραστηριότητα, ως την ένταξή τους σε ασφαλιστικό φορέα και την δήλωση στην εφορία του εισοδήματος της πρώτης δόσης της επιδότησης του εν λόγω προγράμματος (για τις περιπτώσεις που μπόρεσαν να την εκταμιεύσουν), οδήγησε στην απώλεια των προνοιακών βοηθημάτων που λάμβαναν, ως ανασφάλιστοι και έχοντας χαμηλό εισόδημα.

Κατά την αρχική προφορική μας επικοινωνία με το στέλεχος της Υπηρεσίας Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων του ΟΑΕΔ, κυρία Αθανασοπούλου, λάβαμε την ενημέρωση, ότι με βάση τα ενδεικτικά στοιχεία ελέγχων σε φακέλους αιτούντων, δηλαδή α) την ύπαρξη βεβαιώσεων του ανήκειν στην ομάδα Ρομ σε άτομα που δεν είναι Ρομά, β) την ύπαρξη «εν λευκώ» υπογεγραμμένης βεβαίωσης ανήκειν στην ομάδα Ρομ χωρίς να υπάρχουν στοιχεία κάποιου προσώπου και γ) την υποβολή των ίδιων παραστατικών εξόδων στο πλαίσιο του προγράμματος από περισσότερους του ενός δικαιούχους, η Υπηρεσία σας έκρινε ότι το πρόγραμμα δεν εξελίσσεται ομαλά και δεν επιτυγχάνεται ο βασικός στόχος του που είναι η κοινωνικοοικονομική ένταξη των Ρομά. Για τον λόγο αυτό κρίθηκε ως ενδεδειγμένη λύση η προσωρινή αναστολή του προγράμματος και η παραπομπή του στην νομική υπηρεσία του ΟΑΕΔ για την εξεύρεση λύσης νομοτεχνικά εφικτής.

Ο ΣτΠ διαβλέποντας την στασιμότητα στην εξέλιξη της συγκεκριμένου ζητήματος σε συνδυασμό με την πειστικότητα των προβλημάτων των πληθυσμών Ρομά στην Ανατ. Μακεδονία και Θράκη, τα οποία έχουν αποτυπωθεί με σημαντικό αριθμό αναφορών προς την υπηρεσία μας τα τελευταία έτη, αποφάσισε την αποστολή κλιμακίου, αποτελούμενο από τους ειδικούς επιστήμονες, *** και ***, για την διενέργεια αυτοψιών στην περιοχή, μεταξύ 27-29/9/2010. Ειδικά για την περίπτωση των επιδοτούμενων του ΟΑΕΔ συνομιλήσαμε με αναφερόμενους και άλλους κατοίκους καταγωγής Ρομ από τους οικισμούς Δροσερού και Κιμμερίων Ξάνθης, οι οποίοι εκτός από την επιβεβαίωση των ισχυρισμών τους περί έντασης των βιοτικών τους προβλημάτων από την αναστολή εκτέλεσης του προγράμματος, έθεσαν υπόψη μας επιπλέον πληροφορίες που σας παραθέτουμε με επιφύλαξη για την συνεκτίμησή σας:

1. Οι βεβαιώσεις του ανήκειν στην ομάδα Ρομ από συλλογικό όργανο, όπως προβλέπεται στην προκήρυξη του εν λόγω προγράμματος, φαίνεται να αποτέλεσαν αντικείμενο συναλλαγής μεταξύ κάποιων οργανώσεων και των αιτούντων. Αναφέρθηκαν στην χρέωση 50-100 ευρώ για την χορήγηση της βεβαίωσης, τόσο με την αιτιολογία της εγγραφής ή συνεισφοράς των αιτούντων στον σύλλογο, καθώς και περιπτώσεις υποχρέωσης καταβολής 1000 ευρώ στο ενδεχόμενο που θα εγκρινόταν η αίτηση για υπαγωγή στο πρόγραμμα.

2. Το γεγονός ότι στην ΚΥΑ 56067/2008 προβλέπεται αόριστα ότι αρμόδιες να πιστοποιούν την καταγωγή Ρομ είναι οι δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες οργανώσεις των Ρομά, χωρίς να υφίσταται συνεκτικός κατάλογος (ή μητρώο) αυτών για την χρήση και αξιολόγησή τους από μέρους της διοικήσεως, φαίνεται από μόνο του να αποτελεί λόγο παρανοήσεων και ενδεχόμενων δυσλειτουργιών. Για παράδειγμα στο

πρακτικό της απόφασης αρ. 1522/13.4.2010 του Δ.Σ. του Οργανισμού σας αναφέρεστε σε ψευδή έγγραφα που προέρχονται από ομοσπονδία την οποία δεν στάθηκε δυνατό από την έρευνά μας να ταυτοποιήσουμε επακριβώς. Από την ενασχόλησή μας με τα ζητήματα Ρομ, ως δευτεροβάθμια όργανα των Ρομά που δραστηριοποιούνται στην περιοχή Μακεδονίας – Θράκης, σημειώνουμε α) την «Πανελλήνια Ομοσπονδία Ρομ Ελλάδος», με πρόεδρο τον Μάκη Μπότη και έδρα το Κορδελιό Θεσσαλονίκης, β) την «Ομοσπονδία Ελλήνων Ρομ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» με πρόεδρο τον Ηλία Συμεών και έδρα τα Κιμμέρια Ξάνθης, γ) την «Ομοσπονδία Ελλήνων Ρομ Θράκης και Διασποράς» με πρόεδρο τον Μουφίτ Αχμέτ και έδρα την Κομοτηνή, δ) την Ομοσπονδία Μακεδονίας «Μέγας Αλέξανδρος» Ρομ, με πρόεδρο τον Παναγιώτη Σαμπάνη και έδρα τον οικισμό Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης και ε) την «Ομοσπονδία Μακεδονίας – Θράκης – Θεσσαλίας και Ηπείρου» με πρόεδρο τον Κουκουμέρια Κωνσταντίνο και έδρα την Μενεμένη Θεσ/νίκης. Οι ομοσπονδίες αντιπροσωπεύουν τους πρωτοβάθμιους συλλόγους Ρομ σε υπερτοπικό επίπεδο και σημειώνουμε ως διαπίστωση ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ τους εμφανίζεται να είναι ιδιαίτερα έντονος για την εδραίωσή τους ως φερέγγυων εκπροσώπων των συμφερόντων των πολιτών με καταγωγή Ρομ, αλλά και ως αξιόπιστων συνομιλητών των φορέων και οργανισμών της Ελληνικής Διοικήσεως.

3. Τόσο ο αναφερόμενος προς την Αρχή μας εκπρόσωπος της (τριοβάθμιας) Συνομοσπονδίας Ελλήνων Ρομ, όσο η εκπρόσωπος και του (πρωτοβάθμιου) συλλόγου «Ελπίδα», συμφώνησαν με την ανάγκη καθολικής επανεξέτασης των φακέλων των αιτημάτων του προγράμματος επιχορήγησης NEE, προκειμένου να διαχωριστούν οι πολίτες που επιχείρησαν να κερδοσκοπήσουν εκμεταλλευόμενοι ένα πρόγραμμα κοινωνικής ένταξης, από αυτούς που εκπλήρωσαν με συνέπεια της υποχρεώσεις τους.

Σε ότι αφορά την εξέλιξη του συγκεκριμένου προγράμματος επιχορήγησης NEE Ρομ, ο Συνήγορος θεωρεί ότι θα πρέπει να ολοκληρωθεί το ταχύτερο δυνατό η διαδικασία εξεύρεσης της βέλτιστης λύσης για την συνέχιση και ολοκλήρωση του εγχειρήματος, ούτως ώστε να μην ακυρωθεί αυτή η σημαντική προσπάθεια ένταξης μιας κοινωνικά αποκλεισμένης ομάδας στόχου στην τυπική οικονομική δραστηριότητα. Στο ίδιο πλαίσιο θεωρούμε ότι είναι πολύ σημαντικό για την διαδικασία της κοινωνικής ένταξης να μην αποθαρρυνθούν βάσει από τους δικαιούχους επέλεξαν να είναι συνεπείς προς τις υποχρεώσεις τους στην πολιτεία. Προς αυτήν την κατεύθυνση και σε συνάφεια με τα εμπόδια ομαλής εκτέλεσης του προγράμματος που διαπιστώσατε και αναφέρατε παραπάνω, σας συστήνουμε:

- Την επανεξέταση όλων των φακέλων των αιτημάτων και την ικανοποίηση των αιτημάτων επιχορήγησης (ή ολοκλήρωσης καταβολής των δόσεων της επιχορήγησης που υπολείπονται) σε όσους δεν έχουν καταφανώς προβλήματα πληρότητας και πιστότητας των δικαιολογητικών τους.
- Την αναζήτηση περαιτέρω πιστοποίησης του ανήκειν στην ομάδα Ρομ, για τις περιπτώσεις που πρόσωπα προσκόμισαν βεβαίωση από δευτεροβάθμιο, ή άλλο συλλογικό όργανο, το οποίο αποδείχθηκε αναξιόπιστο ως προς το αντικείμενο της βεβαίωσης που εξέδωσε. Την πιστοποίηση αυτή θα μπορούσε να προσκομίζει ο ενδιαφερόμενος από άλλο αναγνωρισμένο συλλογικό φορέα των Ρομά. Επιπλέον, τα προβλήματα που προέκυψαν στην πορεία εκτέλεσης του συγκεκριμένου προγράμματος θα πρέπει να αποτελέσουν έναυσμα για την επινόηση νέων τρόπων προσδιορισμού της καταγωγής Ρομ, ενδεχομένως με την σύσταση μητρώου φορέων πιστοποίησης της, οι οποίοι θα είναι αξιόπιστοι ως προς την συνεργασία τους με τον Οργανισμό σας ή το επιβλέπον Υπουργείο. .

Κατόπιν των ανωτέρω σας παρακαλούμε να μας ενημερώσετε το ταχύτερο δυνατό για τις απόψεις σας επί του θέματος και τις ενέργειες στις οποίες προτίθεστε να προβείτε.

Για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση θα είμαστε στη διάθεσή σας.

Με τιμή

Βασίλης Καρύδης
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

1. κ. Ανδρέα Τάκη
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Ευαγγελιστριάς 2
10563 Αθήνα
2. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΡΟΜ
Λευκωσίας 16
54628 ΔΗΜΟΣ ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ
3. Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Γυναϊκών Δροσερού «Ελπίδα»
Δροσερό
67100 ΔΗΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ

